

(049.3) 7-091: 78: 792: 351. 074: 7/8: 351 05: 000:

Een cultuur van verandering "1997/2000" (492) = 60
Advies Cultuurnota 1997-2000

Festivals

Boekmanstichting • Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Een cultuur van verandering *Advies Cultuurnota 1997-2000*
bestaat uit 15 afzonderlijke delen:

Algemeen

- 1 Beeldende Kunst, Bouwkunst en Vormgeving
- 2 Musea
- 3 Monumenten en Archeologie
- 4 Archieven
- 5 Letteren
- 6 Bibliotheken
- 7 Media
- 8 Film
- 9 Theater
- 10 Muziek en Muziektheater
- 11 Dans
- 12 Amateurkunst en Kunsteducatie
- 13 Festivals
- 14 Bovensectoraal

Het algemene deel bevat een lijst met alle aanvragers per sector met daarin naam van de instelling en advies: +/- / ± / o. Deze codering vindt u ook terug boven elk instellingsadvies.

Het financiële kader onder aan elk instellingsadvies is gebaseerd op door het Ministerie van OCenW verstrekte cijfers.

Verklaring:

- + subsidie verhogen
- subsidie verlagen
- ± globaal huidige subsidie continueren
- o verzoek afwijzen / subsidie beëindigen

Indien een subsidie-advies niet van toepassing is, zal er geen teken zichtbaar zijn.

De tekst van Een cultuur van verandering is ook te vinden op internet:
<http://www.sdu.nl/overheid/cultuur>

Inhoud

Inleiding	4
Bosse Nova (Theaterfestival Boulevard)	5
Consort (Europees Theater Festival)	7
Culture Coalition	9
Cultureel Gekleurd	11
Dunya	13
De Haagse Lente	15
Holland Festival	17
Noorderzon	20
Terschellings Oerol	22
Triple X	24
De Utrechtse School/Festival a/d Werf	26
Y-Podia/Over het IJ festival	29

Inleiding

De verschillende festivals zijn beoordeeld met inachtneming van hun eigen specifieke context. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de functie van randstedelijke en regionale festivals. De raad vindt het evident dat een festival een goede inbedding dient te hebben in de culturele infrastructuur.

Bij het beoordelen van de plannen van de interdisciplinaire festivals merkt de Raad het volgende op:

De ontwikkeling van de kunsten vindt steeds minder gesegmenteerd plaats. De toekomst van kunstproducties lijkt te liggen in een interdisciplinaire context. De vorm van interdisciplinaire festivals volgt logisch uit deze ontwikkeling.

Interdisciplinaire festivals vormen in feite (nog) geen zelfstandig terrein. Er is nauwelijks structureel budget voor. Vanwege een aantal belangrijke functies voor de ontwikkeling van het Nederlandse culturele leven acht de Raad het van belang dat sommige interdisciplinaire festivals meerjarig gesubsidieerd worden. Hij onderscheidt de volgende functies:

Ontwikkeelfunctie: De festivals hebben een interdisciplinair karakter, hetgeen een kruisbestuiving teweeg brengt tussen verschillende disciplines. Ze vormen een aanvulling op het gangbare en kunnen interessant zijn vanwege de kritiek die ze leveren op het reguliere aanbod binnen de kunstensector.

Interculturele functie: Een aantal festivals vervult een duidelijke rol in het stimuleren van interculturele ontwikkelingen binnen de kunsten.

Publieksfunctie: De aantrekkingskracht van festivals geldt voor een breder samengesteld publiek dan doorgaans in kunstaccommodaties komt, vanwege hun etalagefunctie, feestelijke uitstraling en de concentratie van veel activiteiten in een kort tijdsbestek. Uit oogpunt van participatie en drempelverlaging (met name voor de doelgroep jongeren) werken festivals zeer effectief. Ook omdat in de programmering meer rekening gehouden kan worden met de belangstelling van het publiek omdat hier immers rechtstreeks de organisator/programmeur wordt gesubsidieerd en deze zich niet hoeft te beperken tot landelijk gesubsidieerd aanbod.

Het Holland Festival onderscheidt zich op deze punten van alle andere aanvragers. Dit eigenstandige festival vormt een stimulans voor de ontwikkeling van de kunsten in het algemeen.

Concluderend kan gesteld worden dat de Raad een groeiende tendens constateert om interdisciplinaire festivals op te zetten. Deze festivalisering past duidelijk in de huidige ontwikkelingen. Maar hoe interessant de festivals in al hun diversiteit ook zijn, de Raad is van mening dat het er niet toe zou mogen leiden dat het subsidiëren van een festival voor lagere overheden een excuus vormt geen continuïteit te geven aan het reguliere aanbod in de reguliere podia. Daar ligt immers de kern van het continue kunstleven.

Bosse Nova (Theaterfestival Boulevard)

+

Inleiding

Theaterfestival Boulevard komt voort uit het reizende festival Boulevard of Broken Dreams. Het is primair een theaterfestival met cross-overs met beeldende kunsten en in mindere mate met (niet westerse) muziek. De organisator, stichting Bosse Nova, stelt zich ten doel hedendaagse ontwikkelingen in de kunsten aan een breed publiek te laten zien. Boulevard wil theatermakers, acteurs en muzikanten uit Zuid-Nederland en Vlaanderen een podium bieden waarop deze zich voor een groot publiek kunnen presenteren. Daarmee vervult het festival tevens een grensoverschrijdende rol. Naast bestaande initiatieven wil de organisatie de komende periode eigen producties structureel van de grond krijgen, maar daarvoor bestaat momenteel geen budget. Publicitair wordt het festival gedragen door een of meer spraakmakende voorstellingen, bij voorkeur op het snijvlak van theater, circus en muziek. Het festival wordt georganiseerd door een festivaldirecteur en een uitvoerend team van drie personen. In de aanloopperiode wordt uitbreiding aangetrokken voor de publiciteit.

Beoordeling

Het festival werkt met disciplines theater (acrobatiek/circus), muziek en beeldende kunst. Dit heeft geen uniek karakter, maar is wel bijzonder. Naast een avontuurlijke programmering van bestaande voorstellingen wordt geprobeerd meer voorstellingen zelf te produceren. Dergelijke voorstellingen hebben vaak een onderzoekend karakter. De beeldende kunstroutes zijn interessant. In het beleidsplan en de aanvullende informatie over Festival Boulevard is volgens de Raad niet voldoende onderbouwd op welke wijze het gevraagde extra subsidie concreet zal worden besteed.

Boulevard is een festival met een degelijk karakter dat een positieve naam en faam heeft opgebouwd in de loop der jaren. Het festival is goed georganiseerd en is een zeer feestelijk evenement. Gedurende de zomermaanden is Boulevard een interessant evenement voor stad en regio. Er komt veel publiek op af. De uitstraling van het festival reikt verder dan de stadsgrenzen, maar heeft geen uitgesproken landelijke betekenis. De organisatie leunt in de ogen van de Raad niet te zwaar op de rijkssubsidie, want het festival wordt vooral ook gedragen door de stad Den Bosch en door sponsors.

Conclusie

Al met al acht de Raad de artistieke mérites van zodanige betekenis binnen het totaalaanbod van festivals in Nederland dat hij positief adviseert voor een vierjarige subsidiëring. Gegeven de schaal waarop dit festival zich afspeelt en de betekenis die daaraan wordt toegekend, adviseert de Raad positief over een subsidie van ongeveer f 0,1 mln.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,679</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,554</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,250</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen gulden)</i>	

Inleiding

De initiatiefnemer voor het Europees Theaterfestival i.o. heeft een formule ontwikkeld waarbij uitgegaan wordt van een afnemend belang van overheidssubsidie. Vooralsnog lijkt Amsterdam volgens de organisatie de beste vestigingsplek. Het plan beoogt een instrument te zijn waarmee nieuw leven wordt gegeven aan de internationale positie van Nederland op theatergebied. Het festival ziet zichzelf als tegenhanger van de huidige tendens Nederlands theater naar het buitenland te exporteren. Daarbij dreigt volgens de aanvraager de importgedachte vergeten te worden of vanwege financiële krapte als onmogelijk te worden gezien. De initiatiefnemer wil bij het afzetten van serieuze internationale theaterproducties eenzelfde formule hanteren als nu gebruikt wordt bij commercieel opgezette musicals. Daartoe wordt twee jaar voor een productie gaat lopen een lange termijn verkoop- en publiciteitscampagne opgezet. Het grootste deel van de kosten zal gedekt worden door publieksinkomsten. Consort legt hierbij voor zichzelf de rol van artistieke aanjager en coördinator weg.

Beoordeling

Het Europees Theaterfestival is zoals de naam zegt, met name op theater gericht. Inhoudelijk bezien is de opzet niet nieuw. De Raad onderschrijft echter de gedachte dat de import van belangwekkende podiumkunst in Nederland onderbelicht is.

Het Europees Theaterfestival wil inspelen op de behoefte aan het halen van internationale theaterproducties naar Nederland. De vraag is echter of dat een taak moet zijn voor een nieuw op te zetten festival middels een impressariaat-achtige structuur. Immers, een aantal grote schouwburgen programmeert ook internationaal. Mede gezien vanuit het perspectief van eventueel participerende theatergezelschappen wordt getwijfeld aan de haalbaarheid van het uitgangspunt de voorstellingen pas door te laten gaan als 60 % van de kaarten verkocht is in de voorverkoop. De Raad acht de in de aanvraag beschreven methode weinig realistisch en deelt daarom het optimisme van de initiatiefnemer niet op voorhand.

Het festival maakt geen deel uit van een duidelijke netwerkstructuur. De coördinator zou zijn draagvlak kunnen vergroten door samenwerkingsrelaties met andere organisaties aan te gaan en uit te bouwen.

Conclusie

Op grond van het feit dat dit initiatief zichzelf nog niet heeft bewezen en gelet op de twijfel die de Raad heeft over de formule, adviseert hij negatief over een meerjarige bijdrage vanuit het rijk.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,270</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,915</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,161</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Stichting Culture Coalition wil in een periode van vijf jaar door een scala van activiteiten het interculturele theater onder de aandacht brengen. Programmering (waaronder showcases, tournees, een tweejaarlijks internationaal festival), begeleiding van jong talent (zowel artistiek als organisatorisch talent), educatie van makers en publiek (via CKV's en scholen) en bevordering van nieuwe contacten c.q. netwerken op regionaal en (inter)nationaal niveau vormen tezamen de kern van de plannen. Belangrijke doelgroepen vormen allochtone jongeren, die zich op bredere schaal wensen te profileren en intercultureel publiek. Daarnaast moet het project de uitstraling hebben dat een grotere wederzijdse bekendheid wordt bereikt tussen het reguliere circuit enerzijds en de beoogde doelgroep anderzijds. Het gehele podiumkunsterrein moet in het project een plaats vinden. Contacten met accommodaties, met instellingen op KV-terrein, kunstvakopleidingen, algemene onderwijsinstellingen, bestaande interculturele groepen op het terrein van de podiumkunsten, vergelijkbare internationale festivals etc. moeten borg staan voor het slagen van het project.

Beoordeling

Het beleidsplan van Stichting Culture Coalition is een groots opgezet organisatiemodel, dat breed doordacht is. Er bestaat waardering voor het in het plan gehanteerde principe, om vanuit de basis een brug te slaan tussen datgene wat er nu aan interculturele evenementen plaats vindt en een ideale interculturele situatie. Het plan bevat een aantal elementen dat de Raad van belang lijkt. Door middel van scouting wordt bekeken wat eraan bestaand talent in Nederland (met name de Bijlmer) is. Het onderdeel presentatie zorgt ervoor dat het project een belangrijke landelijke voorbeeldfunctie kan hebben. De Raad is van mening dat het aantal presentaties verder uitgebouwd mag worden. Dat geldt ook voor een opleidingsfunctie, waardoor het geheel een lange termijn-aanpak krijgt. Er bestaat vertrouwen in de organisatie van het initiatief.

Er kan een kritische kanttekening geplaatst worden bij de inbedding van het project in de regionale culturele infrastructuur. Zo wordt in het beleidsplan gerefereerd aan (mono)culturele festivals die plaats vinden in de Amsterdamse Bijlmer, maar ontbreekt iedere vorm van samenwerking met andere grootschalige (inter)culturele activiteiten van organisaties als Het Paard, Paradiso en De Melkweg. Ook ontbreken structurele contacten met initiatieven als het Pleintheater, DNA, de Theaterschool en andere interculturele festivals.

Het onderdeel festivals vormt in het plan een wezenlijk onderdeel. Naast het artistieke doel (dat met name in de festivals terug te vinden is) dient het plan ook een sociaal en educatief doel. In verband met de kwaliteitsvraag die de Raad voor Cultuur geacht wordt te stellen, merkt hij op dat in het artistieke concept voor

alle activiteiten en de output van de initiatieven duidelijk aandacht moet worden besteed aan het artistieke kwaliteitsuitgangspunt.

In het kader van de verschillende doelstellingen van het plan kan ook de vraag naar de verdeling van subsidie gesteld worden, temeer daar het initiatief vooral gericht is op Amsterdams talent en Amsterdams publiek.

Conclusie

Vanuit landelijk oogpunt gezien verdient dit initiatief naar de mening van de Raad meerjarige ondersteuning, omdat het bijdraagt aan de ontwikkeling van interculturele activiteiten en de diversiteit van kunstuitingen op lange termijn. Op grond van de eerder verwoorde kanttekeningen en overheidsverantwoordelijkheden, adviseert de Raad positief over een gedeelte van het gevraagde subsidie in de orde van grootte van f 0,1 mln Gegeven de educatieve component van het initiatief is het wenselijk dat een deel van het benodigde subsidie wordt verleend via een mogelijk op te richten stimuleringsfonds voor kunst- en cultuureducatie.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 1,282

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,919

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Festival Cultureel Gekleurd beoogt een multicultureel festival van kunsten en kunstenaars te zijn met een divers samengesteld publiek. Artistieke keuzes worden niet alleen bepaald door esthetische maar ook door maatschappelijke overwegingen. De relatie tussen kunst en cultuur en de wederzijdse beïnvloeding van beide, staan centraal voor het festival. Het festival speelt zich gedurende tien dagen af (met een doorlooppogramma van drie dagen) in Noord-Brabant, Zeeland en Vlaanderen. De keuze voor de festivalhoofdstad moet nog gemaakt worden. Anders dan de afgelopen jaren beoogt men vanaf 1997 een artistiek leider/programmeur en kleine staf aan te trekken. De georganiseerde activiteiten vinden binnen meerdere disciplines plaats, zowel op reguliere podia als op locatie. Naast voorstellingen, films en manifestaties behoren workshops en educatieve projecten tot de activiteiten. Van de deelnemende instanties wordt verwacht dat zij zich gedurende het gehele jaar willen inzetten voor de interculturele samenwerking.

Beoordeling

Het beleidsplan betreft de theoretisch opzet van het festival. Het festival trekt gedurende tien dagen als een kleurrijke karavaan door de regio. De concrete invulling van de culturele evenementen komt in het beleidsplan onvoldoende duidelijk naar voren, zowel in inhoudelijk als in organisatorisch opzicht.

Het initiatief heeft met name een regionale functie. Het feit dat er nog geen formele toezegging en daarmee absolute zekerheid bestaat over de vestingsplaats van het festival, vindt de Raad verontrustend. Daaruit kan ook afgeleid worden dat het festival structureel weinig draagvlak heeft. Ook anderszins is onduidelijk in welke mate het festival gesteund wordt door lagere overheden. Het festival heeft bovendien nog geen artistieke leider. Door de onduidelijke financiële basis is het de vraag of het artistieke concept, dat overigens ook weinig concreet is, gehaald wordt.

Conclusie

In de aanvraag zijn onvoldoende elementen aanwezig om opnieuw voor een meerjarige subsidie in aanmerking te komen. De Raad adviseert negatief.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,229</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,058</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,058</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,532</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,093</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen gulden)*

Inleiding

De Stichting Dunya Festival i.o. organiseert meerdere activiteiten waarvan het jaarlijkse festival (voorheen bekend onder de naam Poetry Park) het meest centraal staat. Het Rotterdamse festival richt zich op muziek, storytelling en poëzie. In de toekomst wil men ook dans, film en beeldende kunst incorporeren. Bij de organisatie van het festival zijn meerdere Rotterdamse kunstinstellingen en migrantenorganisaties betrokken. Daarnaast wil de stichting vanaf 1996 een nieuw internationaal podiumkunstenfestival gaan organiseren in samenwerking met De Doelen en de Rotterdamse Schouwburg. De werktitel daarvan is 'Dunya-binnen'. Ook educatieve projecten maken deel uit van het activiteitenpakket van de stichting. Hiertoe behoren het Grote Dunya Kinderlied-project en projecten op het terrein van storytelling en poëzie i.s.m. het Museum voor Volkenkunde en de SKVR. Tot slot is er een Dunya Open Podium (het verzorgen van (poëzie)optredens in het Bibliotheektheater enkele keren per jaar) en de Dunya Poëzie-prijsvraag in samenwerking met de stichting Lift. Gedurende het gehele jaar wil de stichting tevens functioneren als landelijk informatiepunt voor informatie aan derden over 'wereldkunst'.

Beoordeling

Dunya-buiten en Dunya-binnen (werktitel) vinden op twee verschillende tijdstippen in het jaar plaats. Een samenvoeging van beide festivals acht de organisatie geen goede keuze, omdat Dunya-buiten een locatiegebonden en gratis toegankelijk openlucht-zomerfestival betreft. De programmering van de in het Dunya-binnen festival participerende kunstaccommodaties is in die zomerperiode ten einde. De opzet van Dunya-binnen is in de rest van het seizoen extra aandacht te genereren voor wereldkunst. Op basis van deze redenering onderschrijft de Raad de verdeling tussen beide festivals.

Dunya-buiten

Inhoudelijk bestaat waardering voor het Dunya-buiten festival. Dit festival is een bundeling van gevarieerde activiteiten. De Raad waardeert deze bundeling en de ambities van de festivalorganisatie. Het festival heeft een prestigieus karakter, in de zin dat internationaal hoogstaande kwaliteit aangetrokken wordt. De prioriteitsstelling daarbij is niet geheel duidelijk en zou derhalve verder uitgewerkt dienen te worden. De Raad heeft waardering voor het geheel aan activiteiten vanwege het feestelijke karakter ervan en de aantrekkingskracht van het festival op een groot intercultureel samengesteld publiek. Dunya heeft naar verluidt een goede spinn-off en follow-up.

De Raad acht dit festival van voldoende betekenis om in aanmerking te komen voor subsidie voor de ontwikkeling van de wereldkunst in Nederland om in aanmerking te komen voor meerjarige subsidie.

Dunya-binnen

Het doel van Dunya-binnen is extra aandacht voor wereldkunst te scheppen en publieksverbreding bij de Rotterdamse Schouwburg en De Doelen te creëren. De programmeringskosten van deze festivalonderdelen behoren naar het idee van de Raad tot het reguliere takenpakket van de deelnemende accommodaties. Hij deelt daarmee niet de mening van de organisatie van Dunya die in haar aanvullende schriftelijke informatie stelt: 'zij ruilen derhalve reguliere programmering in voor 'wereldkunst'-aanbod'. Immers als zij het onderwerp van voldoende belang achten, dan dienen zij hiervoor ook geld vrij te maken voor het aanbod aan multiculturele programma's binnen de huidige begroting. De Raad is wel van mening dat met het binnenhalen van nieuw publiek extra kosten gemoeid kunnen zijn.

Diversen

Naast Dunya-buiten en Dunya-binnen betreft de aanvraag een subsidie voor een informatiepunt wereldkunst, een poëziewedstrijd en het Open Podium. Ten aanzien van deze zaken stelt de Raad zich terughoudend op. Dit advies beperkt zich tot een uitspraak over de twee festivals uit de aanvraag. Het ministerie zal het belang dienen af te wegen van de andere onderdelen uit de aanvraag.

Conclusie

De Raad adviseert positief over een meerjarige subsidie aan het Dunya festival. De begroting van het totale plan maakt op de Raad een reële indruk. Gezien het feit echter dat bij Dunya-binnen de participerende kunstinstellingen honoraria voor buitenlandse artiesten uit de eigen begroting dienen te bekostigen, adviseert de Raad een toekenning in de orde van grootte van f 0,2 mln.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 1,655

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,473

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW

en in miljoenen guldens)

Inleiding

De Haagse Lente i.o. wil een tweejaarlijks thema-festival gaan organiseren in de stad Den Haag met alle Haagse kunst- en culturele instellingen. Het Samuel Beckett Festival in 1992 en het Indië/Indonesië Festival in 1995 hebben geresulteerd in de wens voortaan iedere twee jaar rondom een nieuw thema een festival te organiseren. De initiatiefnemers van de stichting zullen zich als algemeen en zakelijk directeur aan het festival verbinden. In de volgende cultuurnota-periode staan festivaledities gepland voor 1998 en 2000. Het festivalbureau beoogt tevens lokatieprojecten te begeleiden.

Beoordeling

Op basis van het beleidsplan heeft de Raad de indruk dat het festival interessante initiatieven kan ontplooiën. Het plan is echter onvoldoende concreet uitgewerkt. De artistieke uitgangspunten ontbreken. Inhoudelijk is nog geheel onbekend wat erop beide voorgenomen festivals gaat gebeuren.

Organisatorisch is het plan slechts gedeeltelijk ingevuld. Daarbij betreft de aanvraag hoofdzakelijk een subsidie ter bekostiging van de overheadkosten, waarvoor de organisatie zich beter zou kunnen wenden tot het Fonds voor de Podiumkunsten. Het fonds kan dan ad hoc tevens de thematische invulling beoordelen.

Gezien de directe uitstraling van het festival naar de stad Den Haag ligt het in de rede dat deze gemeente een gedeeltelijke verantwoordelijkheid neemt inzake het opzetten van dit festival. Het is niet geheel aan de rijksoverheid lokale bezuinigingen te compenseren.

Conclusie

Zowel wat betreft de artistiek-inhoudelijke invulling van de plannen als de organisatorische uitvoering daarvan biedt de aanvraag onvoldoende aanknopingspunten om voor een meerjarige subsidie in aanmerking te komen. De Raad adviseert derhalve negatief.

<i>Financieel kader</i>	
<hr/>	
<i>Huidige exploitatie</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,568</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,160</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen gulden)</i>	

Inleiding

Het Holland Festival stelt zichzelf en de subsidieverstrekkers de volgende vragen:

- heeft een Holland Festival bestaansrecht?
- Wat onderscheidt dat Festival?
- Wat hebben de subsidiënten financieel voor dat festival over?

Het Holland Festival stelt dat voor welke invulling dan ook van een gevarieerd festival in de cultuurnota-periode 1997-2000 een hoger subsidie van ongeveer 3 miljoen van rijk en gemeente tezamen nodig zal zijn. Een substantiële verhoging is voorwaarde om de continuïteit en kwaliteit van het festival te waarborgen. Het festival stelt zijn (internationale) identiteit voornamelijk te ontleen aan een zeer progressieve en samenhangende programmering, waarbij het zich ook op het punt van diversiteit onderscheidt van veel andere festivals. Voor een 'eigen gezicht' van het festival is het nodig eigen (co)-producties te maken. Het bereiken van nieuwe breed samengestelde publieksgroepen vraagt een programmering van grootschalige spraakmakende producties. Ten aanzien van de steeds weer terugkerende discussie over een brede of een smalle programmering wil het Holland Festival in de komende cultuurnota-periode meer accent leggen op het multidisciplinaire karakter van het festival. Tegelijkertijd dwingt het onderscheidend vermogen van het Holland Festival tot een nauwere binding met de nationale kunstpraktijk. (In dat verband wordt de vraag gesteld in hoeverre het wenselijk is dat het Holland Festival andere gesubsidieerde instellingen betaalt voor een optreden dat geacht wordt plaats te vinden binnen de normale taak van zulk een instelling en wordt onder andere de rijksoverheid gevraagd hierover een standpunt in te nemen).

Beoordeling

De Raad waardeert het dat het Holland Festival in de lopende cultuurnota-periode door versobering, met name in de organisatie, weer een gezonde financiële basis aan het festival heeft gegeven. Het directe publieksbereik is in absolute zin gestegen en ook het indirecte publieksbereik steeg, via de media en door afzet van producties na het festival elders in het land. Daarmee heeft het publieke draagvlak van het festival zich verbreed. Een groot aantal kwalitatief hoogstaande en in enkele gevallen ook spraakmakende voorstellingen bracht dit effect teweeg. Het Holland Festival heeft daarmee een onmiskenbare en niet geringe artistieke en organisatorische prestatie geleverd.

Desalniettemin vindt de Raad vooralsnog onvoldoende basis om enthousiast mee te gaan met het in het beleidsplan genaamd 'Het Holland Festival in het fin de siècle' gevraagde forse extra subsidie. De Raad stuit bij de beoordeling van de subsidie-aanvraag op sympathieke ambities, maar ook op de nog niet uitgekristalliseerde ideeën over de toekomstige identiteit van het festival.

Terecht wordt dan ook naar het oordeel van de Raad in de aanbiedingsbrief onder 'samenhang' opgemerkt dat het festival zich regelmatig moet kunnen vernieuwen. Het Holland Festival zal in verband met deze samenhang een binnenkort aan te trekken nieuwe directeur de ruimte geven om haar/zijn eigen stempel op het uiteindelijke programma te zetten. De huidige organisatie heeft de uitgangspunten van het toekomstig concept van het Holland Festival dan ook ruim geformuleerd.

Omdat de invulling van het festival zo nauw verbonden is met de persoon in casu de artistieke ideeën van de nieuw aan te trekken directeur, heeft de Raad een beoordelingsprobleem. Hoewel een klassiek voorbeeld van een kip-en-ei-kwestie, acht de Raad, mede gelet op de budgettaire beperkingen het op dit moment niet verantwoord u te adviseren de gevraagde verhoging van het Holland Festival- te honoreren. Dit ondanks het respect van de Raad voor, en het vertrouwen in de artistieke en organisatorische competentie van het Holland Festival.

Hij adviseert u zeker ook niet de gevraagde verhoging nog tijdens de komende Cultuurnota op voorhand af te wijzen. De Raad pleit ervoor de mogelijkheid open te houden om de beleidsplannen van de nieuwe directeur in een later stadium te beoordelen. In afwachting daarvan adviseert hij u een substantieel bedrag te reserveren voor dit doel (zie aanvraag).

Wel adviseert de Raad u om met ingang van de komende Cultuurnota over te gaan tot het toekennen van een verhoging van het subsidie met ongeveer f 0,75 mln ter compensatie van het inmiddels afgebouwde subsidie dat het Festival ontving van Economische Zaken.

Voor welk festivalconcept in de toekomst ook zal worden gekozen, de Raad heeft in de lopende cultuurnotaperiode het ontbreken van een complementair programma, zoals dat voorheen in het Off-festival plaatsvond om diverse redenen als een gemis ervaren. In dit festival was ruimte voor kunst in ontwikkeling, voor kunst in de marge en voor beschouwing, waardoor een blik in de keuken werd gegund, alsook reflectie op het Holland Festival-aanbod werd geboden. Jongeren, waaronder beginnende kunstenaars en kunststudenten, maar ook andere, minder draagkrachtigen konden op deze wijze aan het festival ruiken. (Dat aan een soort Off-festival behoefte is, blijkt uit initiatieven voor nieuwe festivals die dit gebied zelf gaan ontginnen.) Het mes snijdt aan twee kanten, omdat zowel met een nieuwe generatie kunstenaars als met een jong(er) publiek een relatie wordt opgebouwd. De Raad constateert meer in het algemeen dat in het beleidsplan weliswaar de intentie wordt uitgesproken om nieuwe publieksgroepen aan te trekken, maar dat ook nadat expliciet was gevraagd naar de betrekking met jongeren, door het Holland Festival nauwelijks aanknopingspunten voor een perspectief hierop werden aangereikt. De Raad zou het Holland Festival in overweging willen geven, iets meer dan tot nog toe een jongere generatie bij de programmering te betrekken. De Raad sluit niet uit dat dit zou kunnen bijdragen aan het weerkeren van de in eerdere adviezen van de toenmalige Raad voor de Kunst gewenste en nog steeds zo node gemiste 'koortswerking' en 'festivalroes'.

Het Holland Festival is steeds ijkpunt geweest voor de stand van zaken van de actuele Nederlandse en internationale kunst. Het heeft zich in de afgelopen Cultuurnotaperiode geprofileerd als een interdisciplinair festival met een duidelijk accent op muziektheater.

Holland Festival geeft nu aan zijn muziekaanbod sterk terug te gaan brengen, omdat in Amsterdam reeds een groot en gevarieerd aanbod aan symfonische muziek bestaat. De Raad heeft begrip voor dit standpunt, hoewel hij van mening is dat het Holland Festival wel degelijk elementen toe kan voegen aan het totale muziekaanbod. Een groot muziekaanbod betreft doorgaans niet de hele reikwijdte van muziek. Op intercultureel muziekgebied liggen bijvoorbeeld mogelijkheden, waar volgens de Raad binnen het festival meer aandacht aan besteed zou kunnen worden. In het geval dat het muziekaanbod binnen het festival nog verder teruggebracht wordt en wordt overgelaten aan reguliere podia, geeft de Raad in overweging ook het dansaanbod af te stoten naar het Holland Dance Festival, dat zich daardoor sterker zou kunnen presenteren. Deze verdergaande segmentering zorgt, volgens de Raad, voor een sterkere identiteit en een grotere herkenbaarheid voor het publiek van het Holland Festival. Bovendien creëert het festival op die manier financiële ruimte voor eigen interdisciplinaire initiatieven.

Tenslotte wil de Raad ingaan op de door het Holland Festival gevraagde financiële duidelijkheid ten opzichte van andere gesubsidieerde instellingen. De Raad gaat er van uit dat een artistiek of anderszins immaterieel belang van de beoogde deelnemende instelling er toe zou moeten leiden dat in goed overleg financiële afspraken kunnen worden gemaakt en ziet daarom vooralsnog geen redenen u te adviseren tot nadere regelgeving te besluiten.

Conclusie

De Raad adviseert handhaving van het huidige subsidiepeil van het Ministerie van OCenW met additioneel een verhoging in de orde van grootte van ongeveer f 0,75 mln ter compensatie van de subsidie van Economische Zaken.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	6,325
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	1,929
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	2,361
<i>Gewenste exploitatie</i>	
<i>1997-2000</i>	10,825
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	4,275

(alle gegevens volgens opgave inisterie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

Festival Noorderzon is een tiendaags festival dat onder de naam Zomermanifestatie in de jaren zeventig van start ging in de stad Groningen. Inmiddels is het multidisciplinaire evenement uitgegroeid tot een festival met een brede programmering, veel diversiteit en een belangrijke bijdrage van Groninger artiesten. Laagdrempeligheid en het aanboren van nieuwe publieksgroepen (deel uitmakend van 'het eigen publiek in het Noorden') worden nagestreefd. Naast programmering wil Noorderzon ook producties initiëren. Hiertoe werd in het verleden een beroep gedaan op het budget bij het Fonds voor de Podiumkunsten en wordt het door de gemeente Groningen beschikbaar gestelde subsidie aangesproken. De organisatie van het festival is in handen van een free-lance directeur, een kleine staf en een groot aantal vrijwilligers.

Beoordeling

Het Noorderzon festival is op zich een waardevol festival, dat een belangrijke functie heeft voor de stad en de provincie Groningen. De landelijk uitstraling is echter beperkt. Vanuit landelijk perspectief bezien is het artistieke concept van het Noorderzon festival niet voldoende overtuigend om voor meerjarige subsidie in aanmerking te komen. Een onderbouwing van de plannen en een artistieke visie voor de komende cultuurnota-periode ontbreekt in de aanvraag.

De samenwerking met de regionale culturele instellingen is goed. Het festival draait op een kleine staf en een grote groep vrijwilligers. Met een beperkt budget wordt veel gedaan. De beperkte uitstraling rechtvaardigt echter niet het toewijzen van meerjarige rijkssubsidie. Gezien het feit dat het festival al langere tijd bestaat, zijn de verwachtingen ten aanzien van een meer landelijke ontwikkeling te gering.

Conclusie

Weliswaar ziet de Raad in het festival waardevolle elementen, maar vanwege een te geringe landelijke uitstraling, het ontbreken van een artistieke visie en een weinig uitgewerkte programmering adviseert hij negatief over het toekennen van een meerjarige rijkssubsidie.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,564</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,770</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,050</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Het festival Terschellings Oerol exploreert het spanningsveld tussen cultuur en natuur. Voorstellingen op locatie (het eiland als podium), Landscape Art en wereldmuziek komen voor naast schuurtjestheater, dans en straattheater. De ruimte voor kruisbestuiving, experiment en vernieuwing maakt dat het festival geliefd is bij (inter)nationale theatergroepen en publiek. Stopzetting van het festival in 1994 leidde tot veel protest. In 1995 is het festival hervat met het oogmerk om zich nu ook verder te ontwikkelen 'als doorgeefluik naar andere zomerfestivals'. Het festival heeft een stevige financiële basis door middel van sponsoring en door subsidiëring van het eiland. De organisatie is in handen van een artistiek en zakelijk leider, een team van productie-, publiciteits- en kantoormedewerkers en een groot aantal vrijwilligers. Alleen de artistiek leider is full-time in dienst van de stichting Oerol festival.

Beoordeling

Het Oerol festival is een vitaal initiatief dat tienduizenden enthousiaste bezoekers uit binnen- en buitenland aantrekt en daardoor veel tumult teweeg brengt. Het festival heeft zijn oorsprong in de Melkweg, het Festival of Fools en Paradiso. Positieve invloeden daarvan zijn in de invulling van het festival nog terug te vinden. Het Oerol festival biedt een uitgebreid programma, waarbij de prioriteit bij theater ligt. Een duidelijke artistieke visie ten aanzien van de muziekprogrammering komt in de aanvraag niet naar voren. Het festival is landelijk uniek vanwege de locatie. Artistiek-inhoudelijk is Oerol nog steeds niet al te pregnant ingevuld. Het uitgangspunt kunst te ervaren vanuit het landschap is echter zeer bijzonder en heeft een grote aantrekkingskracht tot gevolg. De Raad is van mening dat het festival een breed publieksfeest is.

Het artistieke team heeft in het verleden bewezen een interessant festival te kunnen organiseren. Het beleidsplan 1997-2000 is voldoende concreet wat betreft invulling om vertrouwen te hebben in de activiteiten die het Oerol Festival in deze periode zal opzetten. De verantwoordelijkheden van de verschillende overheden hebben in de aanvraag een evenwichtige financiële vertaling gekregen. Het festival heeft ook daarmee aangetoond een breed draagvlak te hebben.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande en mede lettend op het verleden, waarin het festival een relatief beperkt subsidie van het rijk ontving, adviseert de Raad positief over een meerjarig subsidie in de orde van grootte van f 0,2 mln waarmee het festival de beoogde expansie zou moeten kunnen realiseren.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,364</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,479</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,290</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Triple X wil een spraakmakend zomerfestival realiseren. Het festival kiest bewust voor de combinatie van podiumkunsten, beeldende kunst, elektronische media en film, om een breed publiek aan zich te kunnen binden. De hoofdstad moet weer een plek krijgen waar de nieuwe ontwikkelingen op internationaal niveau gezien kunnen worden. De contacten met het buitenland zijn reeds opgebouwd. De netwerken ontwikkelen zich. In Amsterdam heeft het festival contacten over samenwerking met De Balie, de Melkweg en Paradiso. De festival-locatie is het Westergasfabriekterrein.

Beoordeling

Triple X is een internationaal multi-mediafestival met een eigentijdse uitstraling. Het festival besteedt aandacht aan verschillende disciplines, waarbij de nadruk ligt op beeldende kunst en theater. De dwarsverbanden tussen beide disciplines zijn goed. Deze verbindingen vormen de basis van de artistieke lijn in de programmering. Nieuwe technologieën worden eveneens betrokken. De activiteiten bestaan uit tentoonstellingen, voorstellingen en gesprekken/lezingen waarbij het gesprek tussen kunstenaar en publiek centraal staat.

Bijzonder is dat het festival kunstuitingen laat zien die elders niet aan bod komen, waardoor het zich onderscheidt van andere zomerevenementen. Triple X is met name gericht op jonge kunstenaars. Deze krijgen een kader aangereikt waarbinnen zij hun werk kunnen tentoonstellen, of nieuw werk kunnen maken. Tegelijkertijd worden werken van andere kunstenaars getoond, om meer mogelijkheden tot reflectie te bieden op nieuwere kunstwerken en installaties. Daarnaast worden eigen producties geïnitieerd. Er bestaat waardering voor dit totaalaanbod.

Inhoudelijk zouden zaken als visie, uitgangspunten en motivatie nog duidelijker geformuleerd kunnen worden. De beeldende kunstexpertise in het artistieke team zou moeten worden uitgebreid.

De organisatie weet veel activiteiten op te zetten met een relatief klein budget. Organisatorisch is het festival nog niet hecht doortimmerd, maar de Raad heeft voldoende vertrouwen in de potentie van het artistieke team het festival verder uit te bouwen.

Het festival vindt plaats op het Westergasfabriekterrein in Amsterdam, dat qua sfeer goed bij het festival past. Er lijkt geen directe relatie te bestaan tussen de periode in het jaar waarin het festival plaatsvindt en het publiek waar het zich op richt. Het festival zou zich wellicht nog sterker kunnen profileren door zich in zijn publiciteit meer te richten op een specifiek geïnteresseerd publiek. Triple X zou bijvoorbeeld kunnen inspelen op het gegeven dat in de zomer in Amsterdam weinig kunstenaarsaanbod is. Het festival is niet expliciet gericht op het betrekken van

intercultureel publiek, maar heeft ervaren dit door een inhoudelijk interessante programmering in de slip-stream mee te nemen.

De samenwerking met Amsterdamse instellingen als Paradiso, De Balie en Het Paard in Den Haag kan mogelijk leiden tot grotere samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van de muziekprogrammering.

De begroting is onduidelijk ten aanzien van de verdeling van verantwoordelijkheid van rijksoverheid en gemeente. Gegeven de bijdrage van dit festival aan de diversiteit van het totaalaanbod in Nederland acht de Raad een substantiële bijdrage van het rijk op zijn plaats. Omdat het festival echter vooralsnog een overwegend lokale betekenis heeft, adviseert de Raad het rijkssubsidie tot 40 % van het gevraagde bedrag te beperken.

Conclusie

Inhoudelijk heeft het festival de afgelopen jaren bewezen interessante activiteiten op te kunnen zetten. De Raad meent dat Triple X de mogelijkheid geboden moet worden haar eigen identiteit de komende jaren uit te bouwen. Met name de publiciteitsvoering dient krachtig te worden aangepakt. De Raad adviseert positief over een meerjarige subsidie van ongeveer f 0,185 mln

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,323</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,798</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,446</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

De aanvragen van De Utrechtse School en Festival aan de Werf betreffen een productiehuisfunctie en een festival met gastproducties en eigen producties.

Het Festival aan de Werf

De thuisbasis van het Festival aan de Werf is De Utrechtse School. Het festival heeft naar eigen zeggen een laboratoriumfunctie. Het vervult een initiërende rol in de presentatie van actuele ontwikkelingen binnen theater en beeldende kunst. Kunstenaars wordt een plek geboden, waar zij onder het oog van het publiek kunnen experimenteren met nieuwe ideeën, vormen en materialen. Daarnaast worden regelmatig bestaande voorstellingen in het programma opgenomen. Samenwerkingsverbanden tussen kunstenaars van uit verschillende media vinden steeds vaker plaats. Festival aan de Werf heeft een traditie opgebouwd in het werken op locaties in Utrecht, hetgeen een grote aantrekkingskracht heeft op het publiek. Internationale uitwisseling komt bij het festival aan bod, door het bouwen aan een netwerk via Nederlandse theatermakers waarmee nauw samengewerkt wordt.

Beoordeling

Festival aan de Werf heeft een innoverend karakter. Het festival is een belangrijke werkplek en heeft een ontwikkelingsfunctie voor jonge en eigenzinnige kunstenaars. Inhoudelijk gezien bestaat lof voor de producties, die het festival initieert. De veelal spannende producties en interessante locaties hebben een grote aantrekkingskracht op het publiek. De producties hebben een wisselend niveau, maar daarin ligt volgens de Raad juist het uitdagende en het sprankelende van het festival. Een aantal van deze producties stroomt door naar het kleine zalen circuit. Ook de bestaande producties uit binnen- en buitenland die op het festival te zien zijn, zijn doorgaans vernieuwend. Artistiek gezien heeft Festival aan de Werf een nationale uitstraling en is daarmee van landelijke betekenis. Het festival heeft inmiddels gedurende een aantal jaren bewezen en is uitgegroeid tot een belangwekkend landelijk evenement dat een wezenlijke bijdrage weet te leveren aan het Nederlandse kunstleven.

Bij het Festival aan de Werf staat de kunstenaar centraal. Het festival richt zich met name op twee disciplines: theater en beeldende kunst. De grenzen tussen beide sectoren worden binnen het festival vaak overschreden; beeldende kunstenaars bijvoorbeeld die zich profileren door in te spelen op actuele ontwikkelingen in de beeldende kunst, geven binnen het festival hun eigen performances op theatrale wijze vorm. Dit beeldend uitgangspunt is interessant en wordt artistiek en facilitair goed begeleid.

Festival aan de Werf is ook uniek in het ontwikkelen van nieuwe theaterprojecten. Beïnvloeding tussen verschillende media en (inter)nationale samenwerkingsverbanden tussen verschillende kunstenaars hebben binnen het festival een duidelijke plaats.

Uit het beleidsplan wordt niet geheel duidelijk wat het belang is van muziek binnen het festival. Het lijkt logisch dat hiervoor binnen het festival meer aandacht komt, zoals dat in het productiehuis nu reeds het geval is.

De Utrechtse School en het festival hebben geen duidelijke band met de intercultureel samengestelde buurt en pogingen daartoe verlopen moeizaam. De organisatie heeft wel de ambitie in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen als het veranderen van de bevolkingssamenstelling, hetgeen de Raad waardeert.

Het productiehuis De Utrechtse School

De ontwikkeling als productiehuis is van recenter datum dan die als festival, maar de combinatie is interessant. Het permanent functioneren van het productiehuis versterkt het functioneren van het festival als producerend festival. Anderzijds heeft het festival een stimulerende werking op het functioneren van het productiehuis.

Dit geldt zowel voor het theater als voor de muziek.

Er wordt binnen de raad verschillend gedacht over de waarde van een muziekwerkplaats die niet door musici wordt geleid. Belangrijkste is echter dat de resultaten goed zijn en de musici enthousiast.

Verder acht de raad de stad Utrecht en de stedelijke inbedding van het festival van belang.

De Utrechtse school heeft een onmiskenbare functie in de omgeving, zeker nu de Paardenkathedraal zijn productiehuisfunctie min of meer opgeeft.

In combinatie met het Festival aan de Werf slaagt het erin lokaal een bijzondere band met het publiek te onderhouden.

Subsidiëring van een instelling als deze vormt een logische stap in het streven in steden en regio's de infrastructuur te versterken. Incidentele projecten vinden hier voorts een goede begeleiding, ze krijgen een gemeenschappelijke noemer, die de herkenbaarheid bij het publiek kan vergroten en huisvesting bij een productiehuis draagt bij aan efficiëntievergroting.

De nieuw te subsidiëren productiehuizen Brabant, de NES-theaters, het Veem en het Utrechtse School/Festival aan de Werf vallen in de categorie waarin tot op heden de Toneelschuur viel, met een subsidie van ongeveer f 0,5 mln. In het geval van de Utrechtse School moet bovendien het interdisciplinaire aspect in ogenschouw genomen worden.

Conclusie

Op basis van bovenstaande overwegingen adviseert de Raad positief over een meerjarige subsidie aan het Festival aan de Werf. Hij denkt daarbij aan een subsidie in de orde van grootte van f 0,3 mln

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,071</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,100</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>2,463</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,000</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

Het Over het IJ festival is in 1993 van start gegaan. Het ontving in het verleden geld van het Fonds voor de Podiumkunsten, de gemeente Amsterdam en het stadsdeel Amsterdam Noord. Het festival ontvangt jaarlijks vele bezoekers. Ook de media besteden veel aandacht aan Over het IJ. In de periode 1997-2000 wil de organisatie tenminste één grote festivalproductie produceren en zorgen voor een randprogramma. Het festival wordt georganiseerd door de vaste medewerkers van stichting Y-podia. Het succes, de ontwikkeling en de financiering geven volgens de organisatie aan dat het festival jaarlijks een vervolg behoeft.

Beoordeling

De afzonderlijke producties op het festival waren soms bijzonder. Wat de producties bindt is de locatie, maar een artistieke samenhang ontbreekt.

Tot nu toe heeft het festival vooral gefunctioneerd als een facilitair bedrijf. Het gaat om het goed gebruiken van een bijzondere locatie als 'openluchtzaal'. Kunstenaars komen op de locatie en de faciliteiten van het festival af. Het festival trekt veel publiek. De Raad vindt het positief dat dergelijke voorzieningen bestaan, omdat het kennelijk in een behoefte voorziet.

De directeur heeft zich in het verleden meer doen kennen als een faciliteerder dan als een artistiek ondernemer. De Raad is van mening dat hij zich als artistiek ondernemer nog te weinig heeft geprofileerd. Daarbij komt dat het onderdeel 'eigen productie' in het beleidsplan nauwelijks is uitgewerkt. De Raad acht het festival vooralsnog vooral van belang voor Amsterdam.

Conclusie

De Raad adviseert negatief over een meerjarige rijkssubsidie.

Financieel kader

Huidige exploitatie	1,372
Subsidie OCenW peiljaar 1994	
Subsidie OCenW peiljaar 1995	
Gewenste exploitatie 1997-2000	0,679
Gevraagd subsidie 1997-2000	0,304

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)
